

STRES U VRIJEME NOVOG NORMALNOG

Sabina Stepić, mag. psych.

NEW
NORMAL

NOVO NORMALNO

- ✗ nošenje maski
- ✗ “rukovanje” laktovima
- ✗ izbjegavanje druženja uživo
- ✗ digitalizacija
- ✗ rad od kuće (mobilni rad)
- ✗ stres

STARO NORMALNO

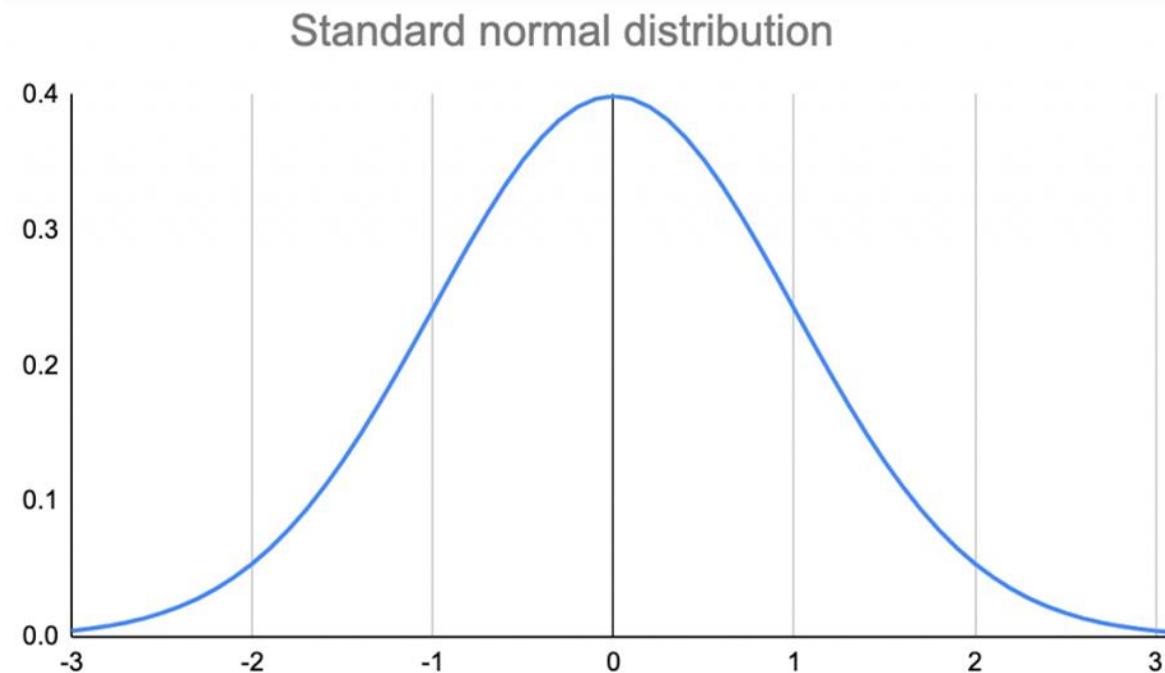
- ✗ nenošenje maski
- ✗ rukovanje rukama
- ✗ druženje bez ograničenja
- ✗ papirologija
- ✗ rad iz ureda (stacionarni rad)
- ✗ stres

A photograph of a balance scale and a stack of stones against a sunset sky. The scale is balanced, with a dark brown rock on the left pan and a light beige rock on the right pan. In the foreground, there is a stack of three stones: a dark grey/black rock at the base, a light tan rock in the middle, and a smaller, reddish-brown rock on top. The background shows a clear blue sky with some wispy clouds and a distant horizon.

KAKO DEFINIRATI
NORMALNO?

KRITERIJI NORMALNOSTI

STATISTIČKI KRITERIJ

DRUŠTVENI KRITERIJ

- ✗ Kršenje normi
- ✗ Nošenje maski u zatvorenim prostorima je nova norma

STRESS

Što je stres?

SVAKO **STANJE** U KOJEM SE NA BILO KOJI NAČIN
(FIZIČKI, PSIHIČKI ILI SOCIJALNO) OSJEĆAMO **UGROŽENO**

REAKCIJA ORGANIZMA NA POVEĆANE **ZAHTJEVE OKOLINE** ZA
KOJE POJEDINAC PROCIJENI DA PREMAŠUJU NJEGOVE
PRILAGODBENE MOGUĆNOSTI I SPOSOBNOSTI

Uzroci stresa STRESORI

FIZIČKI

izloženost jakoj buci, velikoj vrućini ili hladnoći, jakoj боли

PSIHOLOŠKI

sukobi u obitelji, nesporazumi na poslu, neuspjesi, frustracije

SOCIJALNI

ekonomski krize, nagle društvene promjene, sustavna diskriminacija, ratovi

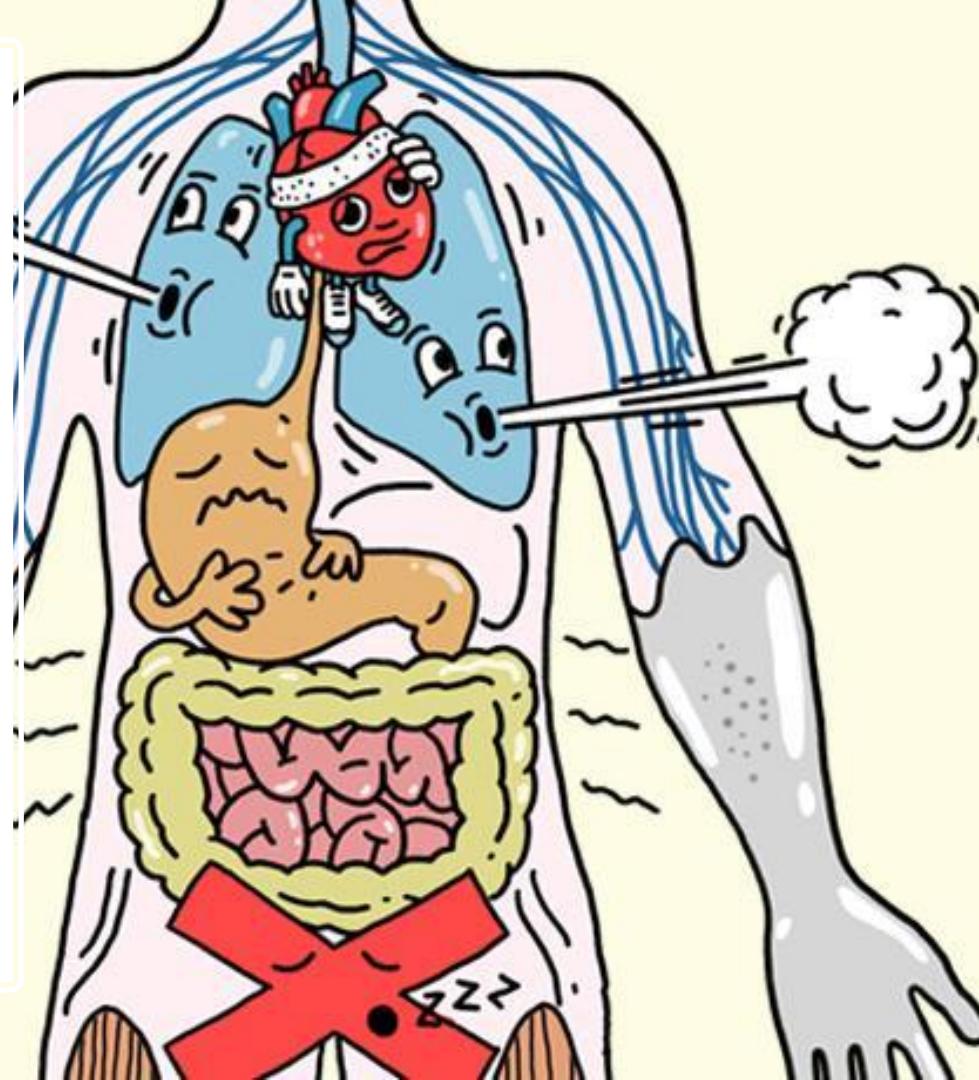
Reakcije na stres

1. FIZIOLOŠKE
2. PSIHOLOŠKE
3. PONAŠAJNE

Fiziološke reakcije na stres

- ubrzan puls
- povećan krvni tlak
- porast razine šećera u krvi
- sužavanje površinskih krvnih žila
- pojačan rad pluća
- proširene zjenice
- povećana mišićna napetost
- lučenje hormona stresa

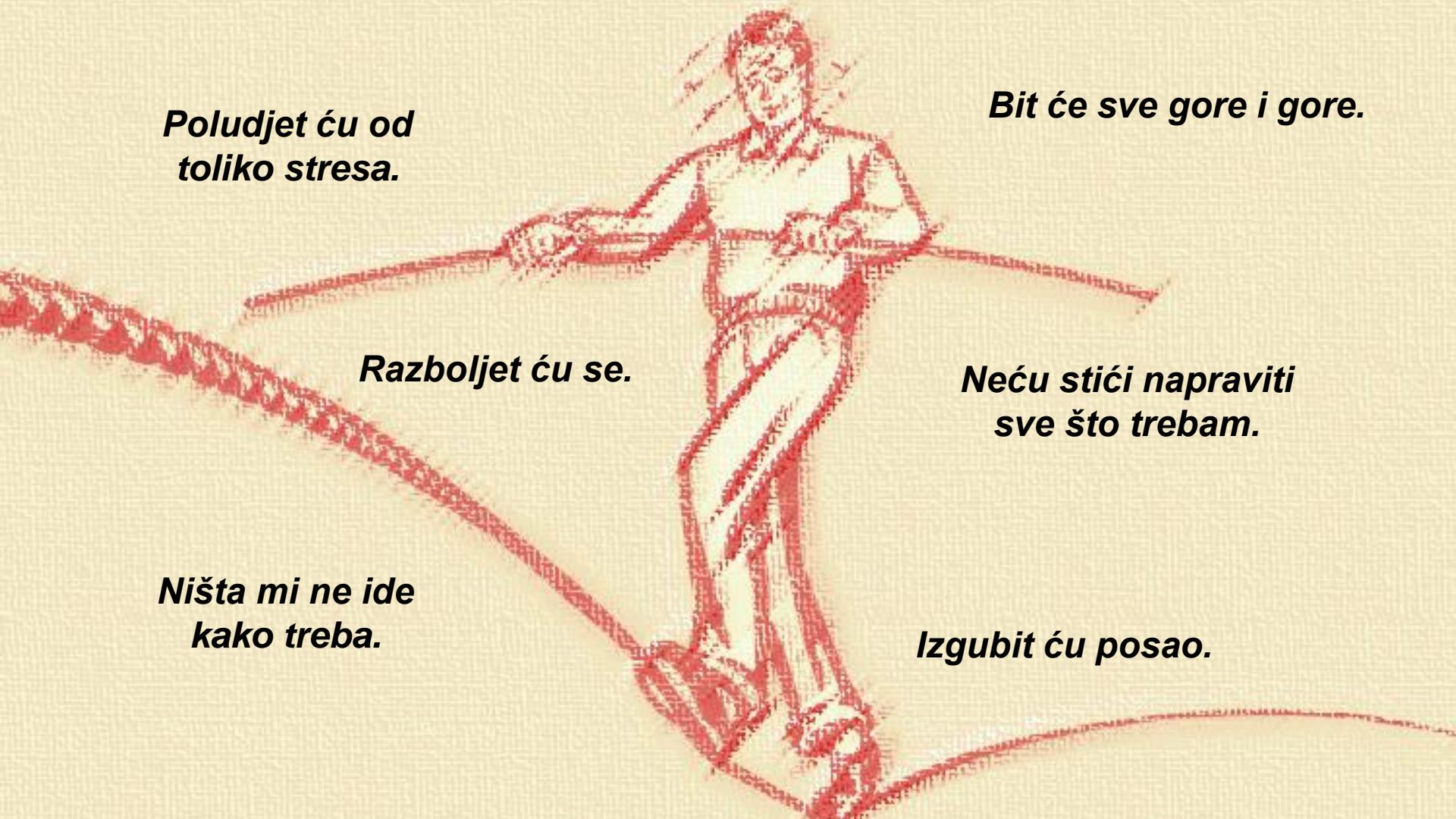
Psihološke reakcije na stres

EMOCIONALNE

- napetost, razdražljivost, ljutnja, bijes
- osjećaj bespomoćnosti, nesigurnost, strah, anksioznost, potištenost, depresivnost

KOGNITIVNE

- mentalne blokade, teškoće u donošenju odluka, impulzivno donošenje odluka
- slaba koncentracija, zaboravnost
- **negativne misli**

*Poludjet ču od
toliko stresa.*

Bit će sve gore i gore.

Razboljet ču se.

*Neću stići napraviti
sve što trebam.*

*Ništa mi ne ide
kako treba.*

Izgubit ču posao.

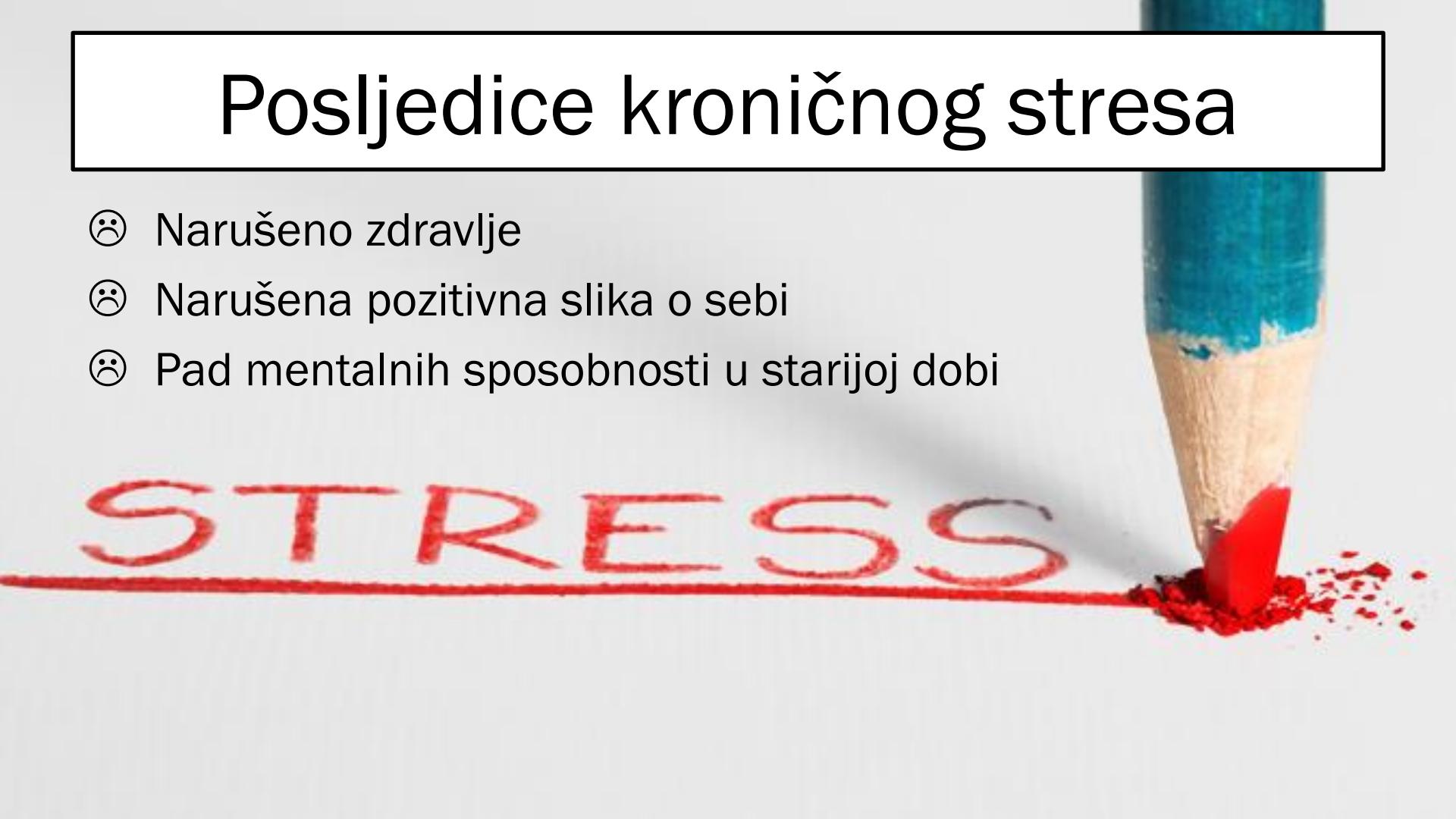
Ponašajne reakcije na stres

- REAKCIJE “BORBE ILI BIJEGA”
- DESTRUKTIVNO PONAŠANJE (iniciranje konflikata i agresija, socijalna izolacija)
- AUTODESTRUKTIVNO PONAŠANJE (zloporaba psihoaktivnih tvari, prejedanje, pretjerano spavanje)

Posljedice kroničnog stresa

- :(Narušeno zdravlje
- :(Narušena pozitivna slika o sebi
- :(Pad mentalnih sposobnosti u starijoj dobi

STRESS

NOŠENJE SA STRESOM | STRATEGIJE
SUOČAVANJA

LAZARUSOV TRANSAKCIJSKI MODEL STRESA

Kognitivna procjena stresne situacije

Što radimo u stresnoj situaciji, ovisi o tome **kako** o njoj razmišljamo!

A. PROCJENA VAŽNOSTI SITUACIJE

Tko je ugrožen?

Što je ugroženo?

B. PROCJENA MOGUĆNOSTI KONTROLE NAD SITUACIJOM

„Mogu li što učiniti?”

STRESS

Strategije suočavanja i nošenja sa stresom

KAKO SI POMOĆI?

Strategije nošenja sa stresom

EMOCIONALNO PRAŽNJENJE

Npr. fizička aktivnost

UKLANJANJE STRESOVA

Npr. eliminiranje nepotrebnih rizika i rasprava

KOGNITIVNO REDEFINIRANJE SITUACIJE

Npr. upravljanje očekivanjima

TRAŽENJE SOCIJALNE PODRŠKE

Npr. druženje s prijateljima i obitelji

Strategije nošenja sa stresom

AUTOSUGESTIJA

- Izbjegavanje „crnih” misli
- Samoohrabrivanje

Strategije nošenja sa stresom

PRIHVAĆANJE

- Prihvaćanje vlastite ranjivosti umjesto stresa
- Mirenje s neizbjježnim
- Život čine i uspjesi i neuspjesi

HVALA NA
PAŽNJI!